Wymagania na oceny do języka polskiego dla szkoły podstawowej „Słowa na start! Klasa 4”

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej kształcenia ogólnego określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r.

Temat lekcji	**Wymagania na ocenę dopuszczającą** **Uczeń:**	**Wymagania na ocenę dostateczną** **Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:**	**Wymagania na ocenę dobrą** **Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:**	**Wymagania na ocenę bardzo dobrą** **Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:**	**Wymagania na ocenę celującą** **Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:**
Rozdział I. Mój dom moi najbliżsi: Ann Patrick, „Posiłek na świeżym powietrzu”	– opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie – wymienia postaci znajdujące się na obrazie	– opisuje postacie przedstawione na obrazie – wyjaśnia, kim mogą być dla siebie osoby ukazane na obrazie	– analizując sytuację przedstawioną na obrazie, wyjaśnia, co mogło wydarzyć się wcześniej	– proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	– opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną – przedstawia własne zdanie na temat zalet wspólnego spożywania posiłków – wyjaśnia, jak można zacieśniać więzi rodzinne
W moim domu: Zofia Beszczyńska, „Dom”	– czyta wiersz głośno – wymienia bohaterów wiersza – mieszkańców domu – wymienia postaci znajdujące się na obrazie Frederika Cotmana ,,Jeden z rodziny”	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wymienia sytuacje opisane w wierszu – wskazuje w tekście wiersza wers i strofę – opowiada o postaciach znajdujących się na obrazie Frederika Cotmana ,,Jeden z rodziny” i wyjaśnia tytuł obrazu	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacjach przedstawionych w wierszu – nazywa uczucia towarzyszące osobom wypowiadającym się w	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o mieszkańcach domu i o sytuacjach przedstawionych w wierszu, odnosząc je do własnego doświadczenia – wyjaśnia, co może oznaczać obecność zwierząt w domu	– przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty – wymienia miejsca, w których można czuć się jak w domu i uzasadnia swój wybór

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			wierszu i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia, co oznaczają słowa, że dom *otwiera lub zamyka swoje cztery ściany* – porównuje obraz domu ukazany w wierszu i na obrazie Frederika Cotmana ,,Jeden z rodziny", wskazując podobieństwa i uzasadnia swój pogląd	
Odrobina taktu: Francesca Simon, „Koszmarny Karolek i prześwietne święta"	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat czasu i miejsca wydarzeń przedstawionych w utworze oraz o wydarzeniach utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje cechy charakteru Karolka i uzasadnia swój wybór, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, czego rodzice chcieli nauczyć Karolka	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu – prezentuje swoją opinię o liście napisanym przez Karolka i przewiduje reakcję rodziców na list, odnosząc się do własnych doświadczeń	– samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania w różnych sytuacjach – przedstawia pomysły sposobów pogodzenia się z decyzjami rodziców
Poszukiwany pan Słowik!: Julian Tuwim, „Spóźniony słowik"	– czyta wiersz głośno – wymienia bohaterów wiersza – wymienia sytuacje ukazane w wierszu (czas i miejsce)	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – przedstawia bohaterów wiersza i wyjaśnia, kim dla siebie są bohaterowie	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacjach przedstawionych w wierszu	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o małżeństwie Słowików i o sytuacjach przedstawionych w wierszu,	– przedstawia pomysł na inne zakończenie wiersza – wymienia zasady postępowania, dzięki którym można okazać wzajemny szacunek

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			– nazywa uczucia towarzyszące postaciom wypowiadającym się w wierszu i uzasadnia swój wybór	odnosząc je do własnego doświadczenia – ocenia postępowanie pana Słowika – wyjaśnia, jak należy postępować w sytuacji spóźnienia	
Rozmowa z dziadkiem: Robert Kimmel Smith, „Wojna z dziadkiem”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat czasu i miejsca wydarzeń przedstawionych w utworze oraz o wydarzeniach utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje cechy charakteru Petera i uzasadnia swój wybór, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, dlaczego Peter postanawia oddać dziadkowi szczękę – wyjaśnia motywację dziadka do przystąpienia do wojny z wnukiem	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu – wyjaśnia, co według dziadka wywołało konflikt w rodzinie i prezentuje swoją opinię na temat powodów konfliktów rodzinnych	– samodzielnie formułuje wnioski na temat decyzji podejmowanych w rodzinie – przedstawia pomysły sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie
Moja mama jest wspaniała!: Ryszard Przymus, „Nasza Mama jest poetką...”	– czyta wiersz głośno – wskazuje bohaterkę wiersza – wskazuje, kto wypowiada się w wierszu – wymienia sytuacje ukazane w wierszu	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – przedstawia bohaterkę wiersza i wyjaśnia, kim jest dla osób wypowiadających się w utworze – wskazuje nastrój wiersza	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – opowiada w 2–3 zdaniach o tym, jak mama opisuje codzienne zajęcia i otaczający ją świat	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o mamie i jej wpływie na dzieci, odnosząc je do własnego doświadczenia	– przedstawia pomysły na to, by o otaczającym świecie mówić w niezwykły sposób

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	– podaje definicję nastroju wiersza		– wyjaśnia, jak sposób mamy, w jaki mówi o świecie, wpływa na dzieci – wyjaśnia, co wpływa na nastrój wiersza	– przedstawia określenia, którymi można by opisać mamę przedstawioną w wierszu i uzasadnia swoje wybory – wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszą osobom mówiącym w wierszu i uzasadnia swoją opinię	
Bliżej języka: Czym są alfabet, głoska, litera?	– wymienia litery w kolejności alfabetycznej – definiuję literę – definiuje głoskę	– porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej – odróżnia głoski i litery	– określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach – odróżnia samogłoski i spółgłoski	– bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski – szuka wyrazu w słowniku ortograficznym	– sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, – korzysta z katalogu bibliotecznego, spisu produktów w sklepie internetowym
Bliżej języka: Czym jest sylaba?	– wskazuje sylaby – wyjaśnia, co tworzy sylabę	– poprawnie dzieli wyrazy na sylaby	– układa wyrazy z różnych sylab – poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii	– korzysta ze słownika ortograficznego, sprawdzając poprawność przenoszenia wyrazów do następnej linii	– układa historyjkę z wyrazów zbudowanych z rożnych sylab
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z *ó*	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *ó* – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: *-ów, -ówka, -ówna*	stosuje zasady ortograficzne pisowni *ó* – tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z *ó* wymiennym	– korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z *ó* niewymiennym	– układa rymowanki z wyrazami z *ó* – układa historyjki z wyrazami z *ó* – prezentuje historyjki na forum klasy
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z *u*	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *u*	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *u*	– korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy będące wyjątkami	– opowiada, jak spędzają czas mieszkańcy deszczowego

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	– poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: *-lec, -uch, -unek, -us, -usz, -ura, – uj, – uje*				miasta, wykorzystując wyrazy z *u*
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać pozdrowienia?	– poprawnie zapisuje miejscowość i datę – wymienia elementy pozdrowienia – podejmuje próbę napisania pozdrowień	– poprawnie zapisuje adres – redaguje pozdrowienia według wzoru	– stosuje zwroty do adresata – uzupełnia brakujące elementy pozdrowienia	– redaguje pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata – wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową – stosuje emotikony	– redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami w związku z określoną sytuacją
Rozdział II. Szkolne radości, szkolne smutki, Andrew Macara, „Piłkarze”	– wybiera wyrazy, które najtrafniej opisują obraz – wymienia postaci znajdujące się na obrazie	– wybiera wyrazy, które najtrafniej opisują obraz i uzasadnia swoją opinię – opisuje postacie przedstawione na obrazie – określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	– określa dominujące na obrazie kolory – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	– wyjaśnia, dlaczego dziecko na drugim planie stoi samotnie i uzasadnia swoją opinię	– określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź – opowiada o tym, co może wydarzyć się za chwilę pomiędzy dziećmi i uzasadnia swoją opinię – wyjaśnia, co jest ważne podczas wspólnej zabawy
Marzenia kontra szkoła: Joanna Kulmowa, „Marzenia”	– czyta wiersz głośno – określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu – podaje definicję podmiotu lirycznego	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wskazuje uczucia podmiotu lirycznego w wierszu – wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nie lubi chodzić do szkoły	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza -wyjaśnia, dlaczego, według podmiotu lirycznego, w szkole nie ma miejsca na marzenia i uzasadnia swoją opinię	czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o tym, czy w szkole można spełniać marzenia szkoła, odnosząc się do własnego doświadczenia	– wskazuje marzenia, dla których szkoła jest miejscem na ich spełnienie – formułuje opinię, od kogo lub od czego zależy spełnienie marzeń

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			– przedstawia, co się dzieje z marzeniami, które zostają w domu		
Mała szkoła życia: Marta H. Milewska, „Po co nam ta szkoła?”.	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat dwóch etapów projektu szkolnego	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje podobieństwa szkoły do dorosłego życia – wyjaśnia, czego, według taty, uczy szkoła oprócz różnych przedmiotów	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze – wyjaśnia znaczenie słów: *szkoła to taka mała szkoła życia* i uzasadnia swoją opinię – wyjaśnia, dlaczego tata podał chłopcom przykład Ani – podaje argumenty, dlaczego warto uczyć się rzeczy, które wydają się nieciekawe	– samodzielnie formułuje pytania związane ze wspomnieniami szkolnymi, które można zadać rodzicom – przedstawia projekt dotyczący szkoły marzeń – wyjaśnia, co można zrobić, by szkoła, do której uczęszcza, stała się szkołą marzeń
Pracujemy w zespole: Judy Blume, „Opowieści czwartoklasisty”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, kto opowiada o wydarzeniach w tekście – formułuje 2–3 zdania na temat zadania, które dzieci miały wykonać, uzasadniając, kore etapy	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje uczucia chłopców, którzy zobaczyli okładkę przygotowaną przez koleżankę i uzasadnia swoje wybory	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze z perspektywy różnych bohaterów	– samodzielnie formułuje zasady dobrej współpracy w grupie

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	– podaje definicję narratora	pracy były dla dzieci najtrudniejsze		– wyjaśnia, dlaczego zmienia zdanie o poszczególnych bohaterach, odwołując się do tekstu i do wypowiedzi członków innych grup	
Podczas lekcji...: April Stevens, „Figgrotten”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję bohatera literackiego	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, dlaczego bohaterka była bardzo aktywna na lekcjach w młodszych klasach – formułuje 2–3 zdania na temat uczuć, które Figgrotten , wywoływała w uczniach, wyjaśniając, dlaczego dzieci mogły się tak czuć przy koleżance	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jak zmieniło się zachowanie Figgrotten w klasie – wyjaśnia, co czuła Figgrotten, kiedy nauczyciel zadawał jej pytania – przedstawia, co Figrrotten myślała o sobie i uczniach, odpowiadając na pytania nauczyciela?	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, czy postawa Friggotten wzbudza sympatię czy niechęć – opowiada, jak poprawić atmosferę w klasie, słucha opinii innych uczniów	– próbuje znaleźć powody milczenia niektórych uczniów podczas lekcji – samodzielnie formułuje pomysły dotyczące zapobiegania bierności uczniów podczas lekcji
Biblioteka na nas czeka: Krystyna Wodnicka, „W bibliotece”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję epitetu	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wskazuje sposoby spędzania wolnego czasu przedstawione w wierszu i mówi, który z nich wybiera najczęściej w wierszu	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – znajduje w tekście określenia rzeczownika i udowadnia, iż są to epitety	czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – opowiada w ciekawy sposób o tym, co zyskujemy, czytając książki – wymyśla tytuły książek wspomnianych w drugiej strofie, wyjaśnia, która z nich jest najciekawsza	– formułuje pomysły, jak zachęcić innych do czytania – wybiera, dyskutując z kolegami i koleżankami w klasie, najlepszy z pomysłów na zachęcenie innych do czytania

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		– wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nie lubi chodzić do szkoły	– znajduje w tekście trzy rzeczowniki bez określeń i formułuje do nich epitety		
Misja: biblioteka!	– wyjaśnia, jakie informacje na temat książki znajdują się na karcie katalogu internetowego	– odpowiada na pytania dotyczące dalszych kroków w związku z niewiedzą o miejscu książki, końcem terminu wypożyczenia książki – przygotowuje informacje na temat książki wartej przeczytania	– szuka w Internecie informacji na temat zajęć organizowanych przez najbliższą bibliotekę – sporządza listę zajęć bibliotecznych w których chętnie wziąłby udział – wyjaśnia, która z bibliotek przedstawionych na ilustracji wydaje się mu najbardziej atrakcyjna	– opracowuje listę rozwiązań, które warto zastosować, by biblioteka była miejscem wartym spędzania w niej czasu	– przygotowuje plakat z samodzielnie przygotowanymi hasłami promującymi bibliotekę jako miejsce warte odwiedzenia
Ludzie książki	– wymienia ludzi, bez których nie powstałaby książka	– wyjaśnia, na czym polega praca poszczególnych osób przy książce – dopasowuje nazwy czynności do nazw zawodów osób pracujących przy książce	– zapisuje pytania do wybranych osób pracujących przy powstawaniu książki	– wyjaśnia, jakimi cechami charakteru powinny wyróżniać się poszczególne osoby pracujące nad powstawaniem książki i uzasadnia swoje poglądy	– wyjaśnia, który z zawodów związanych z powstawaniem książek wydaje się mu najciekawszy i dlaczego
Bliżej języka: Co już wiemy o rzeczowniku?	– podaje definicję rzeczownika – wskazuje rzeczowniki nazywające osoby, zwierzęta, rośliny, rzeczy, miejsca, zjawiska pogodowe	– zapisuje nazwy uczuć i układa z nimi zdania – ustala rodzaj rzeczowników	– wyszukuje rzeczowniki w rozmowie, zapisuje je w zeszycie w formie podstawowej i określa ich rodzaj	– nazywa cechy charakteru, zapisuje je jako rzeczowniki i określa ich rodzaj – zamienia rzeczowniki na inne o podobnych znaczeniu, by uniknąć powtórzeń	– poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Bliżej języka: Jak odmienia się rzeczownik?	– podaje liczby i przypadki rzeczownika	– zadaje pytania przy kolejnych przypadkach	– odmienia rzeczowniki przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej	– uzupełnia zdania właściwymi formami rzeczownika – określa przypadek i liczbę danego rzeczownika w zdaniu	– wymyśla zdanie pozwalające zapamiętać nazwy przypadków i ich kolejność
Ortografia dla każdego: Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły	– wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	– stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	– poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów, również ze spójnikami i przyimkami wewnątrz tytułu – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
Interpunkcja: Cudzysłów i kursywa	– wskazuje cudzysłów i kursywę – zna zasady stosowania cudzysłowu i kursywy	– zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach	– zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach	– stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze	– poprawnie zapisuje tytuły w wypowiedzi zapisanej ręcznie lub komputerowo na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów – stosuje poprawne formy rzeczownika *cudzysłów*
Szkoła mówienia i pisania: Jak tworzyć notatki?	– mówi, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	– odróżnia różne sposoby notowania – sporządza notatki, wykorzystując wiedzę na temat różnych sposobów notowania	– wybiera z tekstu ważne informacje – notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	– sporządza notatkę w określonej formie – wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	– trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi – przestrzega zasad poprawności językowej

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Rozdział III. O sobie, o nas, Nikołaj Pietrowicz Bogdanow-Bielski, „Goście”	– wymienia postaci znajdujące się na obrazie – określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	– opisuje postacie przedstawione na obrazie – wyjaśnia obecność lampionów	– opisuje sytuację przedstawioną na obrazie – przewiduje niespodzianki i zabawy czekające na chłopców za ogrodzeniem	– proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	– wyjaśnia związek tytułu z sytuacją przedstawioną na obrazie – opowiada, co będzie działo się później, w jakich wydarzeniach będą uczestniczyć chłopcy
Jaka, jaki jestem?: Joanna Papuzińska, ,,Ja”	– czyta wiersz głośno – wyjaśnia, co jest tematem wiersza – podaje definicję porównania	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, jak przedstawia siebie osoba, która wypowiada się w wierszu, na czym się skupia w prezentacji siebie – wskazuje, jak tytuł wiersza łączy się z jego treścią	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wskazuje fragmenty dotyczące myśli mówiącego – określa, jakie są te myśli, kiedy się pojawiają i czego mogą dotyczyć	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wybiera jedną myśl, którą uważa za najbliższą i rysuje ją w zeszycie – uzasadnia, czy dobrze jest mieć wiele myśli w głowie – analizuje budowę porównania i wskazuje porównania w wierszu	– zapisuje trzy swoje cechy i prezentuje je w formie porównań
Jesteśmy różni: Ewa Martynkien, ,, Mój kumpel Jeremi”	– mówi, kto uczestniczy w wydarzeniach i kto o nich opowiada – wskazuje, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia przedstawione w tekście – układa wydarzenia w kolejności ich występowania	– mówi, co Oskar i Jeremi mogli czuć podczas zabawy dziurawą piłką, podczas spotkania z wyrostkami i w chwili dotarcia do szałasu – wskazuje, w których sytuacjach uczucia chłopców się różniły i wyjaśnia przyczynę tych różnic	– wyjaśnia, dlaczego narrator przypomniał sobie historię gęsi Emmy, gdy był prześladowany – wskazuje, co łączy historię gęsi Emmy z przeżyciami narratora	– wskazuje fragmentu utworu, w którym bohater akceptuje siebie takim, jakim jest i wyjaśnia, co te słowa o nim mówią i czego mogą nas nauczyć	– wyjaśnia, jak w codziennym życiu można wykorzystać różnorodność ludzi, zwierząt i roślin – wyjaśnia, co można zrobić, by pomóc osobie prześladowanej i zadbać o swoje bezpieczeństwo

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	– wyjaśnia, które wydarzenie jest najważniejsze – wskazuje, dla kogo wydarzenie jest nieprzyjemne				
Jak sobie radzę z emocjami?: Agnieszka Chylińska, „Zezia i wszystkie problemy świata”	– wskazuje najważniejsze wydarzenie z tekstu – określa, kiedy i gdzie wydarzenie się rozgrywa – wskazuje bohaterów wydarzenia	– wyjaśnia, co było ważne dla Zuzi po rozpoczęciu biegu – omawia, jak Basia Pająk i pani Izabela dodawały Zuzi otuchy – mówi, jak Zuzia zachowała się wobec Przemka Kiszki – wskazuje, jak Zuzia mogłaby podziękować Przemkowi Kiszce za jego gest i pogratulować mu sukcesu	– wybiera po dwie nazwy emocji nazywa uczucia Zuzi przed biegiem i po jego zakończeniu, odwołując się do tekstu – wyjaśnia, jaki wpływ na Zuzię może mieć niepowodzenie podczas zawodów – wyjaśnia, czy doświadczenie niepowodzenia może być przydatne w życiu, uzasadnia swoje stanowisko odwołując się do treści tekstu i własnych doświadczeń	– wyjaśnia, jak radzić sobie z uczuciami po niepowodzeniach – wskazuje, na podstawie własnych doświadczeń, co pomaga odzyskać spokój i gotowość do podejmowania kolejnych wyzwań	– przygotowuje plakat zachęcający do wysiłku mimo kolejnych niepowodzeń – wymyśla hasło motywujące do wytrwałego dążenia do celu
Jak się chwalić?: Jan Brzechwa, ,,Samochwała”	– wyjaśnia, jaka jest Samochwała przedstawiona w wierszu:	– wyjaśnia, z czego Samochwała może być dumna, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu	– wskazuje różnicę, pomiędzy chwaleniem się a przechwalaniem – decyduje, czy Samochwała chwali się,	– wyjaśnia, jakie uczucia może wzbudzać Samochwała w swoich koleżankach i kolegach, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do	– formułuje radę dla Samochwały, jak mówić o swoich zaletach

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	• jakie ma cechy i umiejętności • jak wygląda • jaką ma rodzinę – podaje definicję rymu		czy przechwala, uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń	tekstu i własnych doświadczeń – zapisuje trzy pary wyrazów, które rymują się w utworze	
Młodzi mają głos: Anne-Cath. Vestly, „8+2 i promenada babci”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję synonimu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, jak wyglądała sytuacja, w której uczestniczą bohaterowie z ich perspektywy – formułuje 2–3 zdania na temat cech charakteru bohaterów i uzasadnia swoje wybory, odnosząc się do tekstu – łączy wyrazy o tym samym znaczeniu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jakie informacje przekazuje autor tekstu na temat dzieci poprzez zachowanie i postawę Mortena – zastępuje wyrazy synonimami	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, jak na co dzień można dbać o przyrodę – wskazuje, który wyraz nie jest synonimem	– samodzielnie wykonuje plakat zachęcający do dbania o przyrodę – stosuje różnorodne słownictwo, korzysta z synonimów, budując swoja wypowiedź – formułuje sądy na temat tego, dlaczego warto reagować, gdy przyroda jest zagrożona
Wielki człowiek, czyli jaki?: Ewa Szelburg-Zarembina, „Przed pomnikiem Wielkiego Człowieka”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję adresata wiersza	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, jakie uczucia towarzyszą mu po przeczytaniu wiersza i uzasadnia swoją odpowiedź	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – określa temat wiersza – wyjaśnia na podstawie wiersza, kim jest wielki człowiek	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co oznaczają słowa i ty możesz wyrosnąć na wielkiego człowieka i odnosi je do własnych doświadczeń	– formułuje listę cech wyróżniających wielkiego człowieka, uzasadnia swoje wybory – proponuje swoje rozwiązania, by świat stał się lepszym miejscem

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		– wyjaśnia, kim jest adresat wiersza	– wyjaśnia wpływ wielkiego człowieka na świat		
Komunikacja: Jak się porozumiewamy	– podaje definicję nadawcy, odbiorcy oraz komunikatu – wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu na podstawie zdjęć	– przedstawia, jakie znaki wykorzystujemy, by skutecznie się komunikować – nazywa uczucia postaci na ilustracjach i wyraża je emotikonami	– wyjaśnia, dlaczego w miejscach publicznych stosuje się znaki graficzne podczas komunikowania się	– wyjaśnia, dlaczego znajomość znaków jest potrzebna we współczesnym świecie	– samodzielnie projektuje znak, za pomocą którego informuje innych o potrzebie odpoczynku
Bliżej języka: Co już wiemy o przymiotniku?	– wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy	– wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami	-wypisuje rzeczowniki i dopasowuje do nich odpowiednie przymiotniki	– wyszukuje przymiotniki w zadaniach	– opisuje salę lekcyjną, używając przymiotników
Bliżej języka: Jak odmienia się przymiotnik?	– dopasowuje przymiotniki do ilustracji – podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika	– odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki	– stosuje przymiotniki w odpowiednich formach – odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	– określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika – określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej	– zastępuje przymiotniki modne ich synonimami, by tworzyć precyzyjniejsze wypowiedzi – w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z *rz*	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *rz* – poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: *-arz, -erz, -mistrz, -mierz*	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *rz*	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z *rz* wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni *rz* po spółgłoskach – poprawnie zapisuje wyrazy z *rz* niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia *rz*) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy historyjkę z wyrazami z *rz*

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z ż	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *ż*	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *ż* – poprawnie zapisuje wyrazy z *ż* po *l, ł, r, n*	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z *ż* wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z *ż* niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z *ż*) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy historyjkę dotyczącą tego, o czym mogą rozmawiać nowi znajomi: sierżant, inżynier i jego żona
Szkoła mówienia i pisania: Jak opisać postać?	– definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy – wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci – opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej	– łączy nazwy części opisu postaci z przykładami – wymienia przymiotniki określające wiek, wzrost, sylwetkę, twarz, włosy, strój, usposobienie	– wskazuje cechy charakteru postaci na podstawie jej zachowania – stosuje wyrazy bliskoznaczne, dzięki którym unika powtórzeń wyrazów *być* i *mieć*	– przygotowuje zagadki – opisy osób z klasy – stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej – wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń – wyjaśnia, jak w codziennym życiu można wykorzystać umiejętność opisywania postaci
Rozdział IV. Opisać Polskę, Henryk Weyssenhoff „Wiosna”	– nazywa kolory, które widzi na obrazie – mówi o pogodzie, przedstawionej na obrazie	– określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie – wyjaśnia, czy miejsce przedstawione na obrazie jest spokojne, czy pełne ruchu	– wyjaśnia, jak przedstawiony na obrazie krajobraz wyglądałby zimą lub jesienią	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu – wybiera fragment obrazu i opisuje go za każdym razem w jednym zdaniu wesoło, smutno, tajemniczo, zabawnie	– wyjaśnia związek między dziełem a tytułem rozdziału – nadaje obrazowi własny tytuł i uzasadnia swój wybór

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Polska – mój kraj	– wymienia ważne miejsca w Polsce – podaje skojarzenia ze słowem *Polska*	– podaje, z czego słyną różne miejsca w Polsce – rozpoznaje miejsca, budynki i przedmioty przedstawione na mapie Polski	– wybiera trzy polskie miasta i podaje do nich jak najwięcej skojarzeń	– opowiada o atrakcjach regionu, w którym mieszka – wyjaśnia, co łączy wszystkich Polaków	– samodzielnie przygotowuje folder dla zagranicznych turystów reklamujący najładniejsze miejsca w Polsce
Co warto wiedzieć o hymnie?: Józef Wybicki, „Mazurek Dąbrowskiego”	– zna hymn Polski „Mazurek Dąbrowskiego” – wyjaśnia, gdzie i kiedy powstał utwór, kto jest jego autorem, – podaje definicję rytmu	– wyjaśnia, dla kogo napisano ,,Mazurek Dąbrowskiego” i w jakiej sytuacji znajdowała się wtedy Polska	– wymienia postaci i zdarzenia przedstawione w ,,Mazurku Dąbrowskiego” – określa nastrój utworu, uzasadnia na podstawie tekstu swoje zdanie – wyjaśnia, co oznacza słowo ,,my” w utworze – wyjaśnia, jak powtarzająca się ilość sylab wpływa na recytację utworu	– omawia, do jakiej postawy wobec ojczyzny chce przekonać Polaków osoba mówiąca w utworze – wyjaśnia, jak wyrazić miłość do ojczyzny w czasach pokoju	– wyjaśnia, jak wyrazić miłość do ojczyzny w czasach pokoju – wyjaśnia, jak zachowywać się podczas śpiewania lub słuchania ,, Mazurka Dąbrowskiego”
Jak być patriotą na co dzień?: Marek Michalak, „Opowieści o tym, co w życiu ważne”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia wydarzenia przedstawione w utworze – podaje definicję synonimu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, co zmartwiło Miłosza i jak mama zareagowała na zmartwienie syna	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wskazuje różne przykłady zachowań patriotycznych i odnosi je do codziennego życia	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego dbanie o przyrodę jest przykładem postawy patriotycznej – wyjaśnia powód powołania się w tekście na autorytet i buduje wniosek dotyczący tego, jak rodzice	– samodzielnie tworzy definicję patriotyzmu i dyskutuje na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

				współcześnie mogą swoje dzieci uczyć patriotyzmu	
Piastowska gościnność: Magdalena Grądzka, „Piast Kołodziej”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – układa wydarzenia utworu w kolejności – podaje definicję elementów realistycznych i fantastycznych utworu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, jak wyglądało życie Piasta Kołodzieja i jego rodziny, czym były postrzyżyny, jak Piast ugościł wędrowców i jak wędrowcy odwdzięczyli się za gościnę	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne legendy	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje cechy charakteru Piasta Kołodzieja i uzasadnia je, odnosząc się do treści legendy	– samodzielnie tworzy definicję gościnności – wyjaśnia, dlaczego warto okazywać gościnność innym ludziom
Kraj Lecha: Magdalena Grądzka, „O Lechu, Czechu i Rusie”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – porządkuje wydarzenia legendy, układając je w kolejności – podaje definicję legendy	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, dlaczego Lech, Czech i Rus postanowili wyruszyć w drogę, jakie ziemie osiedlili bracia, co sprawiło, że Lech pozostał w miejscu wybranym na odpoczynek	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, dlaczego gród Lecha nazwano Gnieznem – wyjaśnia związek między legendą a polskim godłem	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje na podstawie tekstu cechy legendy – wyjaśnia, o jakim ważnym wydarzeniu opowiada legenda ,,O Lechu, Czechu i Rusie”	– samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, dlaczego warto znać przeszłość Polaków i Polski

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Z wizytą w teatrze: Joanna Kulmowa, „Po co jest teatr?”	– czyta wiersz głośno – określa, gdzie ma miejsce sytuacja ukazana w tekście	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, co jest tematem wiersza – wyjaśnia znaczenie rekwizytów w teatrze	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wyjaśnia, co to znaczy, że w teatrze dzieją się czary – omawia wrażenia po spektaklu na podstawie wiersza	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego, według podmiotu mówiącego, warto chodzić do teatru – odpowiada na pytanie, po co jest teatr, korzystając z informacji zawartych w tekście i z własnych doświadczeń	– proponuje, jak wykorzystać różne przedmioty na scenie teatralnej
Ludzie teatru	– wymienia ludzi przygotowujących przedstawienie teatralne	– wyjaśnia, na czym polega praca poszczególnych osób przy przedstawieniu teatralnym	– wyjaśnia, który z zawodów związanych z teatrem wydaje się być najciekawszy i uzasadnia swój wybór – prezentuje zawody związane z teatrem za pomocą ikonek	– wyjaśnia, który z elementów przedstawienia teatralnego (reżyseria, gra aktorów, kostiumy, charakteryzacja, dekoracje, rekwizyty, muzyka, światło) jest szczególnie ważny i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do własnych doświadczeń – opowiada o wrażeniach z obejrzanego przedstawienia teatralnego	– tworzy kodeks kulturalnego zachowania w teatrze
Bazyliszek w teatrze: Wanda Chotomska, „Legenda o warszawskim Bazyliszku”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, czego bali się	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jakimi cechami charakteru wykazała się bohaterka i	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje konsekwencje wyborów Magdy,	– przygotowuje przedstawienie pod tytułem ,,Legenda o warszawskim Bazyliszku”

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		mieszkańcy Warszawy, co im groziło, co przydarzyło się bratu Magdy, jak Magda próbowała uratować brata, jak przekonywano dziewczynę, by nie wchodziła do lochu, na jaki pomysł wpadła Magda, by uratować Marka	uzasadnia swój wybór, odnosząc się do tekstu	wymieniając skutki wejścia do lochu i pozostania na zewnątrz – wyjaśnia, jaką decyzję podjąłby, będąc na miejscu Magdy – wyjaśnia znaczenie przysłowia Kto mieczem wojuje, od miecza ginie – wyjaśnia, czy przysłowie można odnieść do zakończenia legendy, uzasadniając swoją odpowiedź	
Bliżej języka: Co już wiemy o czasowniku?	– wymienia czynności uczniów podczas przerwy – podaje definicję czasownika i pytania czasownika – wskazuje czasowniki wśród innych części mowy	– wyjaśnia, z jakimi wyrazami łączą się czasowniki	– odróżnia czasowniki nazywające czynności i stany	poprawnie stosuje czasowniki	– tworzy wypowiedzi o ulubionych lekcjach, wykorzystując czasowniki nazywające czynności i stany
Bliżej języka: Jak odmienia się czasownik?	– podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika – wskazuje czasowniki w czasie przeszłym,	– odmienia czasowniki przez liczby i osoby – odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym	– stosuje czasowniki w odpowiednich formach – określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika	– poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach – tworzy poprawne formy trudnych czasowników	– wykorzystuje wiedzą o czasowniku do komunikowania się z otoczeniem w adekwatny sposób

nowa era
www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	teraźniejszym i przyszłym – wskazuje bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika	– rozpoznaje bezokolicznik	– odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej	– określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika – używa bezokoliczników w wypowiedzi	
Ortografia dla każdego: Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie	– wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą państw, regionów, miast, dzielnic, wsi	– stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą państw, regionów, miast, dzielnic, wsi	– poprawnie zapisuje nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi, odróżniając nazwy własne od pospolitych – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	– tworzy wypowiedź pisemną na temat miejscowości, w której mieszka, województwa, kraju, kory chce odwiedzić i języka, którym mówią mieszkańcy kraju, poprawnie zapisując nazwy państw, regionów, miast, dzielnic, wsi
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać plan wydarzeń?	– określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń – uzupełnia ramowy plan wydarzeń na podstawie tekstu	– przekształca czasowniki na rzeczowniki nazywające czynność – przekształca plan wydarzeń z czasownikami na plan wydarzeń z rzeczownikami nazywającymi czynności	– redaguje ramowy plan wydarzeń na podstawie tekstu	– redaguje plan szczegółowy na podstawie tekstu	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
Rozdział V. Baśniowe krainy, Anne Grahame Johnstone, „Pasterka i kominiarczyk” Hansa Christiana	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – opisuje mężczyznę znajdującego się na obrazie	– wyjaśnia, jakie elementy przedstawione na obrazie zna z baśni	– odgaduje, na podstawie tytułu obrazu, kim jest mężczyzna przedstawiony na obrazie i uzasadnia swoją odpowiedź	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu – opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie	– przestawia słowa, które mogłyby się pojawić w głosowi twórcy obrazu, gdy patrzy na świat własnej wyobraźni i uzasadniam swój wybór

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Andersena					
Poznajemy cechy baśni: Charles Perrault, „Kopciuszek”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa miejsce wydarzeń – układa ramowy plan wydarzeń do baśni – podaje definicję baśni	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, z czego wynikała niechęć macochy do Kopciuszka, dlaczego bohaterka nie przyznała się ojcu, że jest źle traktowana, dlaczego zyskała przezwisko, dlaczego siostry nie chciały, bo bohaterka uczestniczyła w balu, co sprawiło, że książę zwrócił uwagę na Kopciuszka	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – dopasowuje cechy charakteru do postaci, uzasadniając swoje stanowisko na podstawie tekstu	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wskazuje na podstawie tekstu cechy baśni	– samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, które cechy Kopciuszka są godne naśladowania, a które budzą wątpliwości
O czarze, który prysł: Wanda Chotomska, „Kopciuszek”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – przedstawia wydarzenia ukazane w tekście – podaje definicję dialogu i monologu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, z jakich części składa się tekst – wyjaśnia, jaką funkcję pełni tekst zapisany kursywą	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, które słowa w tekście są najważniejsze i dlaczego – układa wydarzenia z tekstu w kolejności,	– czyta tekst głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację, z podziałem na role – wskazuje na podstawie tekstu i baśni ,,Kopciuszek” różnice pomiędzy oba tekstami	– przygotowuje plakat do przedstawienia teatralnego o Kopciuszku – umieszcza na plakacie elementy graficzne odnoszące się do tekstu – układa monolog Kopciuszka, który mógłby zostać wygłoszony po wypowiedzi Księcia

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			– dopasowuje emotikony do emocjo Kopciuszka i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia morał płynący z wypowiedzi Księcia	
Szansa na lepsze życie: Jacob i Wilhelm Grimm, „O rybaku i jego żonie”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – wskazuje na powtarzające się słowa w baśni	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – formułuje 2–3 zdania na temat tego, co przytrafiło się rybakowi podczas połowu i jak bohater postąpił w tej sytuacji	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jak przyroda reagowała na kolejne żądania żony rybaka – wyjaśnia znaczenie opisów darów ofiarowanych przez rybkę – wskazuje cechy charakteru rybaka i jego żony, odnosząc się do tekstu – wyjaśnia, kore cechy rybaka i jego żony przyczyniły się do utraty szansy na poprawę życia bohaterów i uzasadnia swoją odpowiedź	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – doradza rybakowi i jego żonie, o spełnienie którego życzenia mogliby poprosić, gdyby złota rybka dała im drugą szansę, uzasadnia swoją odpowiedź – wybiera powiedzenie zgodne z przesłaniem baśni i uzasadnia swój wybór, odnosząc się do znaczenia powiedzenia i treści baśni	– porównuje baśń ,,Kopciuszek” i baśń “O rybaku i złotej rybce” wskazując podobieństwo złotej rybki do jednej z postaci z baśni “Kopciuszek” – wyjaśnia, na czym polega podobieństwo codziennego życia rybaka do życia Kopciuszka i jej sióstr – wyjaśnia różnicę zakończeń obu utworów
Prawda czy pozory?: Hans Christian Andersen, „Nowe szaty cesarza”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – wypowiada się na temat czasu i miejsca wydarzeń	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – przypisuje cechy charakteru poszczególnym bohaterom baśni, uzasadniając swój wybór	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, czy uprzejmość ukazaną w utworze można uznać za zaletę, uzasadnia swoje stanowisko	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, dlaczego dziecko powiedziało cesarzowi prawdę, uzasadnia swoje stanowisko	– samodzielnie tworzy wypowiedź na temat tego, co powinien zrobić cesarz, by odzyskać szacunek poddanych

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	– wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe na podstawie tekstu baśni		– wyjaśnia, dlaczego dworzanie nie mówili cesarzowi prawdy	– nazywa uczucia towarzyszące cesarzowi, kory usłyszał, że jest nagi, uzasadnia swoje stanowisko	
Bliżej języka: Jak odmienia się czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?	– wskazuje czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika	– odróżnia czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje – określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej – wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	– stosuje czasowniki w czasie przeszłym i przyszłym – odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej – odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym	– stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym	– odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
Bliżej języka: Czym jest przysłówek?	– wskazuje przysłówki wśród innych części mowy	– wyszukuje przysłówki w tekście – rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników	– tworzy przysłówki od przymiotników – dopisuje odpowiednie przysłówki do czasowników w zdaniach	– określa znaczenie przysłówków w zdaniu – dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem	– redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
Ortografia dla każdego: Pisownia *nie* z różnymi częściami mowy	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *nie* z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *nie* z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem *nie* – korzysta ze słownika ortograficznego	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *nie* z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia *nie* z różnymi częściami mowy)

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

					– samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego – tworzy własne strategie uczenia się zasad ortograficznych
Szkoła mówienia i pisania: Jak opisać przedmiot?	– wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu – podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu – opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu – łączy części opisu przedmiotu z ich przykładowymi realizacjami	– stosuje wyrazy bliskoznaczne nazywające cechy przedmiotu – tworzy porównania, aby urozmaicić opis przedmiotu	– redaguje opis przedmiotu, unikając powtórzeń czasowników *być* i *mieć*	– stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję – wydziela akapity	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny opis przedmiotu, unikając powtórzeń
VI. Co jest w życiu ważne, Cordula Ditz, „Czworo przyjaciół”	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – opisuje wygląd postaci znajdującej się na obrazie	– wyjaśnia, jakie uczucia budzi w nim namalowana scena, uzasadnia swoje wybory	– wyjaśnia, co myśli o postaciach pokazanych na obrazie	– opisuje pierwszy i drugi plan obrazu	– wyjaśnia znaczenie tytułu w kontekście sytuacji przedstawionej na obrazie, uzasadnia swoje stanowisko

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Wolniej, proszę!: Danuta Wawiłow, „Szybko”	– czyta wiersz głośno – określa, kiedy i gdzie mają miejsce sytuacje ukazane w tekście – podaje definicję powtórzenia	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, kim jest podmiot mówiący w wierszu – wyjaśnia, czyje słowa powtarza w pierwszej strofie	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wczuwa się w sytuację podmiotu mówiącego w wierszu – ocenia, czy pragnienia osoby mówiącej w wierszu są możliwe do spełnienia i uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do tekstu i własny doświadczeń	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co oznaczają powtórzenia w tekście – wyjaśnia, w jakich znaczeniach użyto słowa *wolno* w tekście	– proponuje rozwiązania dotyczącego tego, co zrobić, by uniknąć w życiu pośpiechu
Pozory mylą: Joanna Olech, „Leo”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń – przedstawia sytuację, w której znaleźli się bohaterowie – podaje definicję opowiadania	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu – wyjaśnia, kto jest narratorem utworu -podaje imię głównego bohatera, jego przezwisko i historię przezwiska	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – opisuje wygląd bohatera i wskazuje, czym się wyróżnia – wyjaśnia, jak bohater reaguje na zaczepki widzów	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co chłopcy chcieli pokazać swoim wyglądem – ocenia postępowanie chłopców z drużyny	– wyjaśnia znaczenie tolerancji w życiu codziennym
W wirtualnym świecie: Katarzyna Wasilkowska, „Już, już!”	– czyta głośno tekst – wymienia bohaterów utworu – określa czas i miejsce wydarzeń	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohaterów utworu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – przedstawia stosunek Luli do obowiązków szkolnych i domowych	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację	– wskazuje zalety i wady korzystania z gier komputerowych

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	– przedstawia sytuację, w której znalazła się bohaterka tekstu	– wyjaśnia zachowania bohaterki w świecie realnym i wirtualnym	– tworzy hierarchię wartości Luli i uzasadnia wskazaną kolejność wartości	– wyjaśnia, dlaczego świat realny jest dla Luli nieatrakcyjny – ocenia postępowanie bohaterki	proponuje rozwiązania prowadzące do przestrzegania zasad higieny cyfrowej
Instrukcja na życie: Roksana Jędrzejewska-Wróbel, „Praktyczny pan”	– czyta głośno tekst – przedstawia sytuację ukazaną w utworze – układa wydarzenia w kolejności – podaje definicję antonimu	– czyta głośno i cicho – przedstawia bohatera utworu – tworzy pytania do odpowiedzi z tekstu	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia na czym polega porównanie zażywania tabletek z posiadaniem kota – wskazuje podobieństwo i różnice tych rozwiązań – stosuje antonimy	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – wyjaśnia, co jak mogłaby się potoczyć historia, gdyby praktyczny pan nie usłyszał audycji o zaletach kotów – wyjaśnia, jak obecność kota mogłaby zmienić pana	– wyjaśnia rolę zwierząt w życiu człowieka
Wierny jak... Hachiko: G.L. Marvel, „Hachiko”	– czyta głośno tekst – wyjaśnia, jakie emocje towarzyszą mu po przeczytaniu tekstu – wskazuje, na które pytania nie można znaleźć odpowiedzi w tekście	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, co jest tematem utworu – wybiera pary antonimów i decyduje, które słowa określają Hachiko, uzasadnia swój wybór	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, dlaczego pracownicy stacji początkowo przeganiali Hachiko – wskazuje powody zachowania pracowników stacji – ocenia zachowanie pracowników stacji	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – odpowiada, czy zgadza się z powiedzeniem, że pies to najlepszy przyjaciel człowieka, uzasadnia swoją opinię – porównuje historię Hachiko z polskim psem Dżoku	– tworzy kodeks postępowania właścicieli zwierząt zabierających swoje pupile do miejsc publicznych
Komunikacja: Jak się porozumiewać skutecznie?	– podaje definicję grzeczności językowej – wymienia zwroty i gesty powitalne	– przedstawia zasady skutecznej komunikacji	– wyjaśnia, jak stosować zasady skutecznej komunikacji na co dzień	– wyjaśnia, dlaczego bohaterowie scenek nie stosują zasad skutecznej komunikacji	– tworzy wypowiedź dotyczącą powodów, dla których należy stosować zasady skutecznej komunikacji na co dzień

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			– wskazuje cechy dobrego i uważnego rozmówcy	– wyjaśnia znaczenie powiedzenia *Słowa mają moc* i odnosi je do swoich doświadczeń	
Bliżej języka: Jakie są typy zdań?	– wyjaśnia, czym jest zdanie – wymienia typy zdań ze względu na cel wypowiedzi	– rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	– stosuje odpowiednie typy zdań w wypowiedzi	– tworzy rady, jak nie należy zachowywać się w muzeum, wykorzystując zdania rozkazujące – stosuje odpowiednie słownictwo, tworząc grzeczne prośby	– samodzielnie formułuje wniosek uzasadniający zalety stosowania różnych typów zdań w wypowiedzi
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z *ch*	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *ch*	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *ch*	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z *ch* wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z *ch* niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z *ch*) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Ortografia dla każdego: Pisownia wyrazów z *h*	– wymienia zasady ortograficzne pisowni *h*	– stosuje zasady ortograficzne pisowni *h*	– tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z *h* wymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego	– poprawnie zapisuje wyrazy z *h* niewymiennym	– zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia z *h*) – samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Interpunkcja: Znaki na końcu zdania	– wymienia znaki interpunkcyjne znajdujące się na końcu zdania	– stosuje, zgodnie z regułami, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania	– stosuje znaki interpunkcyjne świadomie	– poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst	– formułuje wniosek dotyczący zasadności przestrzegania reguł polskiej interpunkcji i jej wpływu na sens wypowiedzi

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać opowiadanie?	– określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części –łączy części opowiadania z ich przykładowymi realizacjami	– układa wydarzenia do opowiadania w kolejności – redaguje początek opowiadania na podstawie ilustracji – pracując w grupie, układa plan wydarzeń do historyjki obrazkowej	– redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję	– redaguje opowiadanie twórcze na podstawie wstępu	– samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń, stosując słownictwo dynamizujące akcję
Rozdział VII. Urok i siła marzeń. Tomasz Sętowski, „Podróż do nieznanej krainy”	– wymienia elementy znajdujące się na obrazie – wymienia kolory, które widzi na obrazie	– wyjaśnia, jakie uczucia budzi w nim namalowana scena, uzasadnia swoje wybory	– wskazuje elementy fantastyczne i realistyczne na obrazie – wyjaśnia, jak połączenie elementów realistycznych z fantastycznymi wpływa na nastrój obrazu	– wymyśla trzy tytuły dla obrazu: poważny, zabawny, tajemniczy, uzasadnia swoje pomysły – wymyśla nazwę dla ukazanej krainy i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia znaczenie tytułu w kontekście sytuacji przedstawionej na obrazie, uzasadnia swoje stanowisko
Świat oczami marzyciela: Julian Tuwim, „Dyzio marzyciel”	– czyta wiersz głośno – określa, gdzie ma miejsce sytuacja ukazana w tekście	– czyta wiersz głośno, wyraźnie – wyjaśnia, kim jest podmiot mówiący w wierszu – wyjaśnia, kim jest bohater wiersza – wyjaśnia, co obserwuje bohater wiersza i o czym marzy	– czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa – wczuwa się w sytuację podmiotu mówiącego w wierszu – ocenia, czy pragnienia osoby mówiącej w wierszu są możliwe do spełnienia i uzasadnia swoją odpowiedź,	– czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację – wypisuje z tekstu epitety i wyjaśnia, co opisano za pomocą epitetów – wyjaśnia, których zmysłów dotyczą epitety – wskazuje, co można wyobrazić sobie dzięki epitetom	– ocenia marzenia Dyzia w kontekście realności ich spełnienia – wykorzystuje związki frazeologiczne, by mówić o nierealnych marzeniach

nowa era
www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			odwołując się do tekstu i własnych doświadczeń	– określa nastrój wiersza i uzasadnia swoje stanowisko	
Wytrwale do celu: „Nie bój się marzyć” (rozmowa z Bartkiem Kubkowskim)	– czyta głośno wywiad – wyjaśnia, jakie emocje towarzyszą mu po przeczytaniu wywiadu – zapisuje trzy słowa, które najlepiej opisują bohatera wywiadu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, co jest tematem wywiadu – tworzy pytania do podanych odpowiedzi związanych z tekstem – wyjaśnia, czym jest dla Bartka przepłynięcie Bałtyku	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – nazywa emocje towarzyszące Barkowi podczas pływania – wyjaśnia znaczenie słów Bartka: *Zwycięstwem jest już samo rozpoczęcie czegoś nowego*	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – układam wartości w odpowiedniej kolejności, tworząc hierarchię – wybieram wypowiedź Bartka, którą uważam za najważniejszą, uzasadniam swój wybór	– prowadzi wywiad z bliską osobą na temat marzeń
O podążaniu za marzeniami: Dorota Suwalska, „Ratunku, marzenia!”	– czyta głośno tekst – wyjaśnia, gdzie dzieją się wydarzenia – przedstawia temat utworu i wyjaśnia związek tytułu z treścią utworu	– czyta głośno i cicho – wyjaśnia, kto jest narratorem w tekście i uzasadnia swoją odpowiedź, wybierając właściwy cytat z tekstu na potwierdzenie swoich słów – opowiada: • co jest kluczową sprawą w utworze • jakiej katastrofie mowa na początku tekstu,	– czyta głośno, wyraźnie oraz cicho – wyjaśnia, jaki jest bohater, opowiadający o wydarzeniach i uzasadnia swoje stanowisko – wyjaśnia znaczenie słów: *czasem sama droga do celu jest ważniejsza od niego samego* – prezentuje swoje stanowisko wobec powyższych słów i uzasadnia je	– czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację – pracując w grupie wyjaśnia, dlaczego życie na wsi może być dobrym wyborem/ dlaczego warto mieszkać w mieście	– formułuje stanowisko dotyczące tego, czy lepiej być optymistą czy pesymistą

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		• na czym polega problem taty z wyborem domu • jak wspólne sprawy wpływają na relacje rodzinne • dlaczego narrator objawia się, że po spełnieniu marzenia rodziców nie byłoby tak fajnie			
Bliżej języka: Jak rozpoznać podmiot i orzeczenie	– podaje nazwy głównych części zdania i pytania, na które odpowiadają	– wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności – wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu	– wskazuje podmiot i orzeczenie przysłowiach – wyjaśnia znaczenia przysłów	– uzupełnia zdania orzeczeniami w czasie teraźniejszym – uzupełnia zdania orzeczeniami w czasie przeszłym	– tworzy wypowiedzi poprawne pod względem składniowym
Szkoła mówienia i pisania: Jak napisać podziękowanie?	– określa, czym jest podziękowanie i wymienia jego elementy	– wskazuje brakujące elementy w podanym podziękowaniu – wybiera sformułowania, które może użyć do zredagowania podziękowań	– uzupełnia tekst podziękowania, korzystając z przydatnych słów – redaguje ustne podziękowania w określonych sytuacjach	– redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy – stosuje w podziękowaniu odpowiednią kompozycję i układ graficzny	– wyjaśnia różnice pomiędzy podziękowaniami zapisanymi na kartoniku a tymi wysłanymi w SMS-ie – redaguje SMS z podziękowaniem poprawnym pod względem merytorycznym i kompozycyjnym

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Akademia pana Kleksa: Pierwsze spotkanie z lekturą	– opowiada, co zapamiętał z lektury i wyjaśnia, dlaczego – mówi, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia utworu – porządkuje wydarzenia utworu w kolejności chronologicznej	– prezentuje trzy fragmenty utworu potwierdzające czas i miejsce wydarzeń	– łączy wydarzenia utworu z ich skutkiem	– określa typ narratora utworu i uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu – odgaduje bohaterów utworu na podstawie wskazówek z tekstu	– formułuje wypowiedź na temat tego, kto jest najważniejszą postacią w utworze – Ambroży Kleks, Adaś Niezgódka, szpak Mateusz, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu – redaguje wypowiedź na temat najbardziej zaskakującego wydarzenia tekstu, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu
Co wiemy o Ambrożym Kleksie?	podaje najważniejsze informacje na temat Ambrożego Kleksa: imię, nazwisko, adres, cechy wyglądu	– wskazuje cechy charakteru, sposób prowadzenia lekcji, umiejętności i cechy szczególne pana Kleksa – wyjaśnia, odnosząc się do tekstu, jak oceniają pana Kleksa Adaś Niezgódka, Szpak Mateusz i Golarz Filip	– wymienia zalety i słabości pana Kleksa, odnosząc się do tekstu	– wyjaśnia, którą umiejętność podziwia w panu Kleksie i uzasadnia swoje stanowisko	– formułuje wypowiedź dotyczącą cech i zachowań pana Kleksa, które są ważne w zawodzie nauczyciela, uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do tekstu
Czar Akademii pana Kleksa	– wskazuje usytuowanie i wyjątkowość Akademii: • gdzie się znajduje • co ją otacza • ile ma pięter	– wskazuje różnice pomiędzy uczniami akademii a uczniami typowych szkół	– wyjaśnia, kore lekcje w Akademii były najbardziej interesująca i uzasadnia swoje zdanie – wskazuje, co podoba mu się w sposobie nauczania pana Kleksa	– przygotowuje plakat reklamujący Akademię – na plakacie wskazuje, co mogłoby zachęcić uczniów do zapisania się do Akademii	– zabiera głos w rozmowie na temat tego, czy Akademia może być wzorem dla dzisiejszych szkół, podaje dwie rzeczy wymyślone przez pana Kleksa, które warto wprowadzić w szkole

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	• co znajduje się na poszczególnych piętrach • jaka jest atmosfera Akademii		– wymyśla nowe, nietypowe przedmioty, których mogliby się uczyć chłopcy w Akademii opowiada o obowiązkach chłopców w Akademii		
Historia szpaka Mateusza	– prezentuje najważniejsze informacje na temat szpaka Mateusza: • kim jest • jak się porozumiewa • co jest jego przysmakiem • gdzie najczęściej przesiaduje • z kim się przyjaźni	– wyjaśnia, jakie obowiązki ma szpak Mateusz i jak sobie z nimi radzi	– formułuje pogląd, czy opowieść szpaka Mateusza przypomina baśń, wskazuje cechy historii ptaka, które mogą o tym świadczyć – przedstawia wydarzenia z życia szpaka Mateusza	– porównuje cechy charakteru młodego księcia i szpaka Mateusza	– tworzy wypowiedź na temat tego, czego nauczył się książę po przemianie w szpaka i jakim człowiekiem szpak Mateusz będzie po powrocie do ludzkiego wcielenia
Świat bajek, baśni i snów w „Akademii pana Kleksa”	– wyjaśnia, kogo uczniowie Akademii spotkali w bajkach, co się wydarzyło podczas tych spotkań i czego się chłopcy nauczyli	– objaśnia, co znajdowało się w szklankach ze snu Adasia – wymyśla, co Adaś mógłby znaleźć w ósmej szklance, opisuje tę rzecz i proponuje jej wykorzystanie	– uzasadnia, którą dziurkę lub dziurę pan Kleks zabrałby ze sobą, gdyby mógł po wizycie w Fabryce wziąć tylko jedną: • dziurkę od klucza • dziurę w moście	– opracowuje przewodnik po Psim Raju, w którym przedstawia najciekawsze miejsca i atrakcje czekające na odwiedzających – przygotowuje plakat promujący dobre traktowanie zwierząt	– wyjaśnia, co oznaczają słowa *Podróże kształcą* i zajmuje stanowisko wobec tego stwierdzenia – informuje, czego nauczyli się bohaterowie książki podczas swoich wypraw

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			• dziurkę w nosie • dziurę w pamięci		
Rene Goscinny, Jean-Jacques Sempé, „Mikołajek” Pierwsze spotkanie z lekturą	– wyjaśnia, gdzie i kiedy dzieją się wydarzenia utworu, kim są bohaterowie utworu, co wie o narratorze dzieła	– przygotowuje kapsułę czasu do wybranego rozdziału przedstawiającego przygody Mikołajka, w kapsule umieść: • jeden przedmiot • jedną postać • jedno miejsce • jedno zdanie opisujące wydarzenie • wniosek płynący z tej historii	– opowiada wydarzenia z pierwszego rozdziału z perspektywy nauczycielki, Gotfryda, Ananiasza, Alcesta, fotografa.	– dopasowuje rysunki do imion bohaterów wyjaśnia, jakie emocje wzbudzają w innych bohaterowie książki	– przyznaje złoty ,,Medal Śmiechu” jednemu wydarzeniu z książki, uzasadniając swój wybór
W rodzinie Mikołajka	– wskazuje, kto należy do rodziny Mikołajka i jak bohater mówi o swojej rodzinie	– opowiada o codziennych aktywnościach członków rodziny Mikołajka	– dopasowuje emotikony do postaci z książki – informuje, jak rozumie zakończenie rodziału ,,Dzienniczki”	– pracując w grupie, pisze artykuł do gazety ,,Wieści z pokoju Mikołajka”, artykuł uwzględnia: tytuł • wstęp dotyczący zmian w domu bohatera • opis pięciu zasad obowiązujących w rodzinie z	– opracowuje poradnik dla rodziców, w którym wyjaśnia, co dzieci oczekują od dorosłych i co domownicy mogą zrobić, by życie rodzinne było spokojniejsze i przyjemniejsze

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

				uwzględnieniem informacji, dlaczego dana zasada jest ważna	
Jak dobrze mieć kolegów!	– rozpoznaje bohaterów, kolegów Mikołajka, na podstawie fragmentów dzieła	– wyjaśnia, kto z klasy Mikołajka mógłby być kolegą i uzasadnia swój wybór	– wyjaśnia, z jakimi zabawami bohaterów wiążą się poszczególne przedmioty przedstawione na ilustracjach – wyjaśnia, na czym polegała zabawa, co przeszkodziło w zabawie, jak zakończyła się zabawa i co to oznacza	– na podstawie opowiadań ,,Palę cygaro” i ,,Świetnieśmy się bawili” wyjaśnia, co zrobili bohaterowie, dlaczego nie powinni tego robić, czego się nauczyli	– formułuje pogląd, że dobrze mieć koleżanki i kolegów, uzasadnia swoją opinię
Niezwykła Ludeczka	– układa wydarzenia z wizyty Luczki w kolejności	– informuje, czego oczekiwała mama podczas wizyty gości – wskazuje cechy charakteru Ludeczki na podstawie jej zachowań	– informuje: • dlaczego Mikołajek twierdzi, że nie lubi dziewczyn • jak tłumaczy swoje niewłaściwe zachowania – wyjaśnia, czy podobne zachowania są sprawiedliwe – informuje, które zachowania Ludeczki nie spodobały się	– wskazuje, co sprawiło, że Mikołajek zmienił zdanie na temat Ludeczki – wyjaśnia na podstawie własnych doświadczeń, na co zwraca uwagę przy zawieraniu przyjaźni	– wyjaśnia, odwołując się do rozdziału ,,Ludeczka”, co to znaczy, że nie należy oceniać książki po okładce – pracując w grupie, przygotowuje słuchowisko radiowe na temat Ludeczki

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			Mikołajkowi albo go zdziwiły		
Andrzej Maleszka, „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło” Pierwsze spotkanie z lekturą	– informuje o czasie i miejscu akcji utworu	– umieszcza wydarzenia na osi czasu zgodnie z kolejnością ich występowania	– uzupełnia wydarzenia utworu zgodnie z treścią utworu – rozpoznaje bohaterów na podstawie ich opisów oraz fragmentów ich wypowiedz	– wyjaśnia, jakie emocje wzbudzają bohaterowie, uzasadniają swoje odpowiedzi	– formułuje wypowiedź na temat najciekawszej postaci w utworze, najważniejszego wydarzenia i najbardziej emocjonującego wydarzenia
Magia czerwonego krzesła	-informuje, jak bohaterowie traktowali magiczne krzesło	– informuje, czy wie, czy magiczne drzewo samo wybiera sobie właściciela	– wybiera jedno wydarzenie i opisuje je z perspektywy osoby, która nie wie, co powoduje magiczne zjawiska	– opisuje szczególnie ważny dla ucznia przedmiot, wyjaśniając jego historię i sytuację, kiedy uczeń go używa	– układa regulamin korzystania z czerwonego krzesła, które znalazło się w domu ucznia
Jak zostać superciocią? Przemiana ciotki Maryli	– udziela odpowiedzi na pytania do wywiadu jako ciocia Maryla	– informuje, co na temat cioci Maryli powiedzieliby Kuki, Filip i Tosia – wskazuje wydarzenie, podczas którego doszło do prawdziwej przemiany cioci w przyjaciółkę dzieci	– wyjaśnia, jak zmieniło się zachowanie cioci Maryli po przemianie – wymyśla, które pięć rzeczy znalazłyby się w walizce cioci Maryli i w plecaku Wiki zabrane przez nie w podróż – opisuje ciocię Marylę przed przemianą i po przemianie, jako Wiki	– wypowiada się na temat cioci Maryli po przemianie: czy stała się inną osobą, czy tylko odkryła szufladę dzieciństwa, której dawno nie otwierała, uzasadnia, odwołując się do tekstu	– tworzy wypowiedź, co mogą zrobić dorośli, by nie zapomnieć, jak to jest być dzieckiem
Podróż, która zmieniła wszystko	– układa wydarzenia w kolejności, w jakiej występują w książce	– wskazuje, co ważnego wydarzyło się na każdym etapie podróży i jaki wpływ miało na dzieci	– opowiada o podróży z punktu widzenia Tosi, Kukiego, Filipa, Wiki:	– wyjaśnia, jak zmieniło się życia państwa Rossów, gdy przez przypadek zostali	– nagrywa krótką relację dźwiękową z wymarzonej wycieczki, mówiąc, gdzie jest, co

nowa era www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			• które wydarzenie zmieniło najwięcej podróż • w którym momencie towarzyszył największy strach • która sytuacja była najtrudniejsza • co najbardziej zachwyciło, a co zaskoczyło podczas podróży • co zostanie zapamiętane z wyprawy	zaczarowani i gdy udało się ich odczarować – wskazuje trzy cechy lub/ i zachowania, które pomogły bohaterom dotrzeć do celu mimo niebezpieczeństw – uzasadnia wybór tych cech	najbardziej zachwyca podczas wycieczki
Astrid Lindgren, „Ronja, córka zbójnika” Pierwsze spotkanie z lekturą	– wymienia głównych bohaterów utworu – informuje o czasie i miejscu akcji utworu – wymienia wydarzenia utworu	– wyjaśnia, kto jest głównym bohaterem utworu i podaje trzy najważniejsze cechy postaci, uzasadniając swój wybór – wskazuje najważniejsze dla Ronji osoby, uzasadnia swój wybór, prezentując, dlaczego ta osoba jest dla Ronji ważna, co Ronja w niej lubi, co Ronję martwi w tej osobie	– przygotowuje poradnik dla zbójników chcących zmienić zawód, informując, co robotnicy robili w poszczególne pory roku i jakie dwa inne zawody mogliby wykonywać zbójnicy – przedstawia informacje na temat narratora dzieła	– układa wydarzenia w kolejności pojawiania się w książce – wyjaśnia, które uważa za najważniejsze, uzasadnia swoje zdanie	– projektuje własną okładkę książki

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Przyjaźń i konflikty	– wskazuje postaci, pomiędzy którymi tworzy się relacja	– wyjaśnia znaczenie powiedzenia *Buduj mosty, nie mury* – wskazuje, którzy bohaterowie budują mosty, a którzy mury i uzasadnia swoją odpowiedź	– prezentuje informacje o Mattisie i Borce, wyjaśniając • co łączy bohaterów • dlaczego się nienawidzą • co zaostrzyło ich konflikt • jaka byłaby ich reakcja na wieść o przyjaźni pomiędzy dziećmi	– analizując wydarzenia utworu wyjaśnia, jak rodzi się przyjaźń	– przedstawia trzy najważniejsze wydarzenia związane z Ronją i Birkiem, wskazując, kto i dlaczego podjął decyzję, jaki skutek przyniosła decyzja i co mogłoby się stać, gdyby decyzji nie podjęto
Czy las może być bohaterem utworu	– przygotowuje mapę lasu, na której umieszcza las Mattisa, las Borki, zbójnicki szlak, górę Mattisa, wilczą pułapkę, zamek Mattisa, jeziorko i niedźwiedzią grotę	– przygotowuje galerię mieszkańców lasu – opisuje, jak zachowują się leśne stworzenia – wybiera jedno z leśnych stworzeń i wyjaśnia, jak wpłynęło na losy Ronji	– wyjaśnia, czy las można mieć na własność, odwołując się do wypowiedzi Birka – prezentuje swoją opinię na temat lasu jako bohatera literackiego, uzasadnia swoją wypowiedź, odwołując się do tekstu	– rozmawia na temat roli przyrody w życiu człowieka – porównuje las z lektury do lasu współczesnego, prezentując podobieństwa i różnice – nagrywa z innym uczniem historyjkę o wybranych wydarzeniach z lektury z wykorzystaniem odgłosów lasu	– tworzy wpis na blogu w imieniu Ronji lub Birka na temat 10 rzeczy, które warto mieć przy sobie podczas wyprawy do lasu lub na temat drzew wystawiających ludziom oceny bądź na temat miejsca w lesie, do którego bohater wraca najczęściej
Co się w życiu liczy	prezentuje wiedzę na temat świata Ronji i tego, co jest dla niej ważne	– opowiada o przygodach Ronji, wyjaśniając: jak Ronja poznawała las	– definiuje pojęcie wartości – wskazuje wartości, którymi kierowali się	– wskazuje najważniejszą cechę Ronji i Birka	– wyjaśnia, dlaczego Ronja i Birk uciekli od swoich rodzin i zamieszkali w lesie

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		• kogo lub co spotykała w lesie • jak radziła sobie ze strachem • dlaczego chętnie przebywała w lesie	bohaterowie – Ronja, Mattis i Lovis	– informuje w jakich sytuacjach ta cecha się ujawnia – uzasadnia, czy tę cechę można oceniać pozytywnie czy negatywnie	– wyjaśnia, dlaczego zgoda jest ważna – formułuje morał wynikający z książki

Autor: Joanna Kostrzewa

nowa era
www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.